

KULIMPORT EIENDOMSUTVIKLING AS
c/o Skanska Norge AS Postboks 1175 Sentrum
0107 OSLO

Kontakt saksbehandler

Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Tillatelse til arbeid i sjø ved Kulimportkaien - 22/365 i Stavanger kommune

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden av 07.09.2018 fra Kulimport Eiendomsutvikling AS, om utfylling og mudring i sjø ved eiendom 22/365 i Stavanger kommune.

Vi er har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensingsloven og forurensningsforskriften til utfylling og mudring i sjø. Vilkårene fremgår av sidene 9 - 12.

Vi varsler gebyr for saksbehandlingen av saken.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 07.09.2018 fra Teknaconsult AS på vegne av Kulimport Eiendomsutvikling AS om tillatelse etter forurensingsloven § 11, jf. § 16, og forurensningsforskriften § 22. Det vises også til øvrige saksdokumenter og informasjon som er kommet frem under saksbehandlingen.

Søknad/bakgrunn

Området ved Kulimportkaien skal utvikles til boligformål, og i den forbindelse er det behov for oppgradering av eksisterende kaifront. Søknaden omfatter hovedsakelig utfylling i sjø fra land, men det kan også oppstå behov for å gjennomføre mudringsarbeid og noe utlegging av steinmasser fra båt/lekter.

Figur 1; Illustrasjonsbilde av den ferdig utviklet «Kulimporttomta».

Kilde: Alliance Arkitekter/søknaden.

Det er planlagt graving fra land i sjø i forbindelse med rehabilitering av kaifront. Det er avfall i eksisterende utfyllingsområde som skal fjernes og vil bli levert til godkjent

mottak. Utfylling omfatter ca. 47 200 m³ med fyllittmasser fra sykehustomten. Det vil bli opparbeidet nytt land i en bredde på ca. 10 m som skal bli promenade foran boligbebyggelsen. Resterende utfylling er fyllingsfot og motfylling for å sikre stabilitet. Tiltaket vil berøre et beregnet areal på ca. 9 300 m².

Søker planlegger tildekking med 30-40 cm sand før utfylling for å begrense spredning av forurenset sediment, og det er planlagt bruk av siltgardin. Tiltakshaver har også foreslått bruk av turbiditetsovervåking utenfor siltgardin.

Anslått oppstart av arbeidene var oktober 2019, men har i senere tid blitt utsatt til mai 2020. Byggetiden er beregnet til ca. 2 måneder.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsloven § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge Temakart-Rogaland¹ er det registrert en ålegraseng av vanlig ålegras (verdi B «*regional viktig*») og bløtbunnsområder i strandsonen (verdi C, «*lokalt viktig*») ved Godalen, ca. 600 nordøst for tiltaksområdet. Tiltaksområdet ligger innenfor et lokalt viktig gytefelt for torsk, ifølge registreringer i Fiskeridirektoratets kartdatabase². Det er foretatt noen registreringer av truet og sårbare fuglearter i Hillevågsbukta, blant annet ærfugl, svartand, makrellterne og fiskemåke.

Vannforekomst

Ifølge Vann-nett³ tilhører tiltaksområdet vannforekomsten «*Stavangerfjorden - indre*» som er klassifisert som «*moderat*» økologisk tilstand og «*dårlig*» kjemisk tilstand. Vannforekomsten er registrert som påvirket i stor grad av kjemisk forurensning fra diffus avrenning fra industrier, byer/tettsteder og andre kilder.

Bunnforhold og sediment

Sedimentene i utfyllingsområdet ble undersøkt i 2016⁴, og prøvene ble klassifisert i henhold til veileder for risikovurdering av forurenset sjøbunn. Sedimentene er forurenset med blant annet PAH-forbindelser i tilstandsklasse (TK) «*moderat*» til «*svært dårlig*», PCB (TK «*moderat*»), kobber (TK «*dårlig*»), bly (TK «*moderat*») og sink (TK «*moderat*» til «*dårlig*»). I tillegg er TBT over den forvaltningsmessige grenseverdi på 35 µg/kg, og er klassifisert som «*svært dårlig*». Det er mellom 5 – 15 % finstoff i sedimentene i tiltaksområdet, med ca. 10-40 cm sediment over stein/fjell. Det er også observert jernskrot, bildekk og annet avfall på sjøbunnen innenfor eller like ved tiltaksområdet.

Det er, i forbindelse med planlagt utbygging, gjennomført miljøteknisk grunnundersøkelse på land ved Kulimportkaien. Det er påvist forurensning mellom tilstandsklasse III (moderat) og V (svært dårlig) i ytterkanten av landarealet. Ifølge rapporten⁴ er det påvist PAH og metallforurensning som kan være kilder til forurensning i sjøbunnen.

¹ www.temakart-rogaland.no/

² www.kart.fiskeridir.no/fiskeri

³ www.vann-nett.no/portal/

⁴ SWECO Norge AS. Miljøtekniske sedimentundersøkelse og tiltaksplan – Kulimport tomten. Rapport nr: 98055609-RIM-RAP-01. 05.09.2018

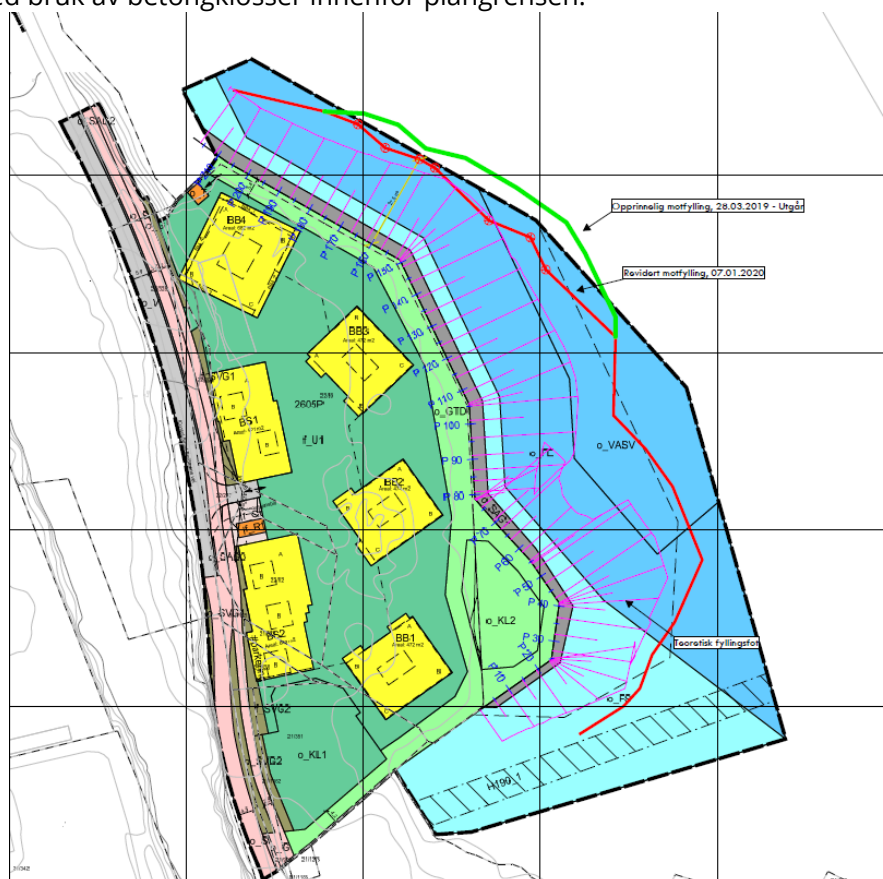

Planforhold

Utfyllingsområdet er regulert i detaljreguleringen for Kulimportkaien til blant annet «grønnstruktur» og «annen veggrunn – teknisk anlegg» som skal opparbeides i sammenheng med grønnstrukturen langs sjø⁵.

Det kom frem av høringsuttalelse fra Stavanger kommune at deler av den planlagte motfyllingen lå utenfor plangrensen. Motfylling lengst nord er justert slik at den er i tråd med plan (figur 2), mens en mindre del av utfyllingen er fremdeles i strid med plangrensen. Søker har startet en søknadsprosess for å få dispensasjon, men har lagt frem en plan for å kunne gjennomføre utfyllingen dersom denne ikke innvilges. Fylkesmannen har mottatt uttalelse fra Stavanger kommune om at de er positiv til dispensasjonssøknaden, men at søknaden legges ut til offentlig ettersyn og utfallet kan ikke forskutteres.

Fylkesmannen derfor mener at tiltaket kan gjennomføres i to faser, slik at utfyllingen som allerede er planavklart kan påbegynnes i påvente av en videre avklaring etter plan- og bygningsloven. Vi setter krav om at utfylling i søndre enden av tiltaket ikke kan starte før tiltaket er endelig planavklart. Tillatelsen til utfylling i sjø legger ikke føringer for dispensasjonssøknaden, ettersom utfyllingen kan ferdigstilles ved bruk av betongklosser innenfor plangrensen.

Figur 2: Tegning av prosjektet med utfyllingsfot (rosa), som viser hvordan søker har justert motfyllingen i nordre enden av utfyllingen slik at den er innenfor plangrense. Fyllingsfot lengst sør i tegningen er utenfor plangrense og er omfattet av en dispensasjonssøknad til Stavanger kommune som PBL myndighet.

⁵ Detaljregulering for Kulimportkaien – Alternativ 2. Plan 2605P. Vedtatt 11.03.2019

Høring

Søknaden ble lagt ut til offentlig høring i Stavanger kommune i perioden april-juni 2019, iht. § 36-6 i forurensningsforskriften. Søknaden ble også kunngjort i Stavanger Aftenblad og på Fylkesmannen i Rogaland sine nettsider.

Fylkesmannen mottok fire høringsuttalelser til søknaden.

Høringsuttalelser

Stavanger maritime museum

Stavanger maritime har gjennomført arkeologiske undersøkelser på eiendommen i 2016 i forbindelse med detaljregulering for Kullimportkaien. De har ingen anmerkninger til at tiltaket iverksettes.

Fiskeridirektoratet region sør

Fiskeridirektoratet viser til registret ålegraseng, bløtbunnsområder og gytefelt for torsk. Det er svært negativt dersom viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter slippes ut eller spres i naturmiljøet hvor de kan akkumuleres i næringskjeden og som på sikt, kan representere en potensiell fare for mennesker og dyr. Viktige stikkord er mattrygghet og helse. Dersom tiltaket kan medføre at miljøgifter fjernes og derfor gir en miljøgevinst, kan tiltaket være positivt for området.

Stavanger kommune

Ved avdeling for by- og samfunnsutvikling kommenteres det at utfyllingen går utenfor både de byggegrenser som er fastsatt og også plangrensen. Det mangler begrunnelse for avvikene fra plan og det er ikke mulig å se om utfyllingen oppfyller krav om seilingsdybde på 3 meter ved ferdselsområde, jf. bestemmelse § 7. Ellers konstateres det at utfyllingssøknaden ikke omfatter areal til nødvendig, midlertidig tilkomst fra nord.

Ved avdeling for miljø og renovasjon påpekes det at utfyllingen vil dekke forurenset sjøbunn og dermed kan virke positivt. Planlagt oppstart for tiltaket vil derimot komme i konflikt med planlagte sjøbunnsundersøkelser som skal gjennomføres utover høsten og planlegges ferdigstilt i løpet av november 2019. Det er ønskelig at skissert oppstart for anleggsarbeidet utsettes slik at disse ikke får konsekvenser for undersøkelsene.

Ved avdeling for vann og avløp påpekes det at i den sørlige delen av området er det to utslippsledninger som må tas hensyn til ved utfylling, og disse skal ikke overdekkes.

Fiskarlaget Vest

Fiskarlaget Vest viser til registrert gytefelt og at det finnes fiskeri i området som ikke er registrert («nye» fiskeri som leppefisk og kreps). Det påpekes at massene som skal fylles ut i sjø må være reine, og det forutsettes at tiltaket er i samsvar med plan. Avbøtende tiltak for å hindre spredning av forurenset sediment er viktig.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, ble søker forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse. Søker hadde følgende tilbakemeldinger til innkomne uttalelser:

I forhold til plastforurensing fra sprengstein så påpekes det at grunnarbeider benytter elektriske/elektroniske tennladninger for sprengningsarbeider. Når det gjelder seilingsdybde på 3 meter, så ivaretas dette og det vises til snittet i geotekniske vurderinger datert 14.03.2019. Avvik fra plangrense begrunnes i at reguleringsgrensen ble satt før det var gjennomført grunnboringer og prosjektering av fyllingen. Avviket gir den beste løsningen for en stabil, god fylling, samt at avviket ikke vil ha noen negativ konsekvens.

Tiltakshaver har forståelse for planlagte sjøbunnsundersøkelser, men kommenterer at det her må søkes tilpasninger slik at begge tiltak kan gjennomføres. For å rekke fyllingen i 2019 må det startes å fylle i midten av oktober. Det foreslås et felles møte for å finne en god løsning for begge parter.

Til slutt kommenteres det at fyllingen ikke vil berøre utslippsledningene i sørlige del av området og at ledningene skal ivaretas.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Fylkesmannen har vært i nærmere kontakt med Stavanger kommune ved avdeling for miljø og renovasjon angående innspillet deres i denne saken. Kommunen har startet en stor samlet undersøkelse med sediment prøvetaking og utsetting av rigger med passiv samler og sedimentfeller, prøvofiske og risikovurderinger i Hillevågsvatnet og Strømvik. For Strømvik ligger det sedimentfeller nær Kulimportkaien.

Sjøbunnsundersøkelsene er finansiert av Miljødirektoratet og har som formål å vurdere om det er tiltaksbehov eller ikke. I denne forbindelsen er kommunen bekymret for at utfyllingsarbeidet vil gi ekstra suspendert finstoff som sedimenterer i sedimentfellene, og som kan resultere i at det feilaktig måles mengde og spredning tungmetallforurensning enn hva som egentlig er tilfelle. Grunnet utsettelse i oppstart av arbeidene ved Kulimporttomta, er problematikken som har blitt belyst ovenfor ikke lenger relevant for saken.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på *føre-var-prinsippet*. Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften (nasjonale mål)/EUs vanndirektiv

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten «*Stavangerfjorden -indre*» endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Spredning av forurensede bunnsedimenter

Sedimentprøver fra tiltaksområdene viser at sedimentene i tiltaksområdet er moderat til sterkt forurenset med polyaromatiske hydrokarboner (PaH), tungmetaller og TBT⁶. Uten særskilte tiltak kan arbeid i sjø føre til oppvirvling og spredning av forurensede bunnsedimenter, noe som vil kunne gi negative effekter på det marine miljøet. I tillegg vil høyt innhold av partikulært materiale i vannmassene og partikkelspredning som følge av tiltaket, kunne påvirke marine organismer negativt. Finstoff kan endre lysforholdene i sjøen, og kan føre til nedslamming av naturverdier. Søker har foreslått bruk av siltgardin for å hindre partikkelflukt fra tiltaksområdet, samt turbiditetsovervåking utenfor siltgardin. I tillegg har søker foreslått tildekking av sjøbunnen før utfylling med sprengsteinsmasser.

Fylkesmannen deler søkers vurdering om bruk av siltgardin og tildekking av forurenset sjøbunn før utfylling med sprengsteinsmasser.

Tiltaket berører et sjøbunnsområde på ca. 9 300 m², og tildekkingen vil således føre til en bedring av miljøkvalitet i tiltaksområdet, og har en positiv effekt for naturen i området. Det foregår et arbeid med vurdering av behov for tiltak i området Hillevågsvannet/Strømvik, der forurensning i sjøbunn skal avgrenses. Fylkesmannen kan ikke utelukke at det kan komme et pålegg om ytterlige bidrag i forbindelse med opprydding i forurenset sjøbunn i nærhet av Kulimportkaien.

Kilder til forurensning i sjøen

Det er påvist forurensning på land som sammenfaller i stor grad med forurensningen på sjøbunnen⁶. Ifølge rapporten fra SWECO ble det gravet ned til berg, eller maksimalt 3 m hvis ikke berg eller opprinnelig sjøbunn ble påtruffet. Rapporten beskriver at det i noen av prøvegroppene ble observert vannivå i samme høyde som sjøen, og at dette varierte med tidevannet. Det ble observert oljefilm på vannflaten i noen av groppene. Fylkesmannen mener at dette viser at det er vanninntrenging fra sjø, og at forurensning i eksisterende grunn er en aktiv kilde til forurensning i sjø. Vi vurderer det som viktig å stanse denne kilden, slik at ny, ren sjøbunn ikke rekontamineres som følge av utlekking fra forurenset masser som ligger igjen på tomta. Vi varslet vilkår om opprydding eller tetting av grunnen i brev av 13.03.2020, og mottok tilbakemelding fra Multiconsult den 27.03. Vi kan ikke se at det har kommet frem noen dokumentasjon som endrer vår vurdering av 13.03.2010. Fylkesmannen setter derfor krav til at de planlagte tiltakene ikke kan gjennomføres, før det er sikret at eksisterende forurensning ikke medfører utlekking til sjø. Det kan skje ved at all forurensning i tilstandsklasse IV eller V fjernes, i forkant av utfyllingsarbeidene og i henhold til tillatelse fra Stavanger kommune til tiltak i forurenset grunn. Alternativt, vil vi kunne akseptere at det fylles ut i sjø før grunnforurensningen på

⁶ SWECO Norge AS. Miljøtekniske sedimentundersøkelse og tiltaksplan – Kulimport tomta. Rapport nr: 98055609-RIM-RAP-01. 05.09.2018

Del 2, som ligger nord for den svarte linje, er innenfor plangrensen og vil fylles ut som Trinn 1, mens Del 1, som ligger sør for linjen, avventer resultatet av dispensasjons søknaden. Fylkesmannen setter vilkår om at utfylling av del 1 kan ikke startes før endelig planavklaring foreligger. Dersom dispensasjon ikke blir gitt, må Kulimport Eiendomsutvikling AS avslutte utfyllingen på annen vis.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeid i sjø som ved utføring kan føre til spredning av forurensede bunnsedimenter. Utfylling med fyllitt vil også kunne føre til spredning av finstoff fra massene. Avbøtende tiltak, blant annet tildekking av sjøbunnen og bruk av siltgardin, vil bidra til å redusere/begrense partikkelspredning. Tiltaket er tidsbegrenset, og vil derfor bare føre til en forringelse av vannforekomsten mens arbeid pågår. Utfyllingen vil også medføre at området med forurensede bunnsedimenter vil bli varig tildekket og at disse miljøgiftene ikke lenger er biologisk tilgjengelige.

Det er ikke registrert viktige naturtyper i, eller i direkte nærhet av tiltaksområdet. Vi antar at ålegrasengen og bløtbunnsområdet, ca. 600 m nordøst av tiltaket, ikke vil bli negativt påvirket av tiltaket i nevneverdig grad, forutsatt at tiltaket utføres som beskrevet og i henhold til fastsatt vilkår. Utfyllingsarbeidene skal foregå i et gyteområde for torsk. Tiltaket er planlagt gjennomført utenfor gyteperioden, slik at det vil være begrenset forstyrrelse av deres adferd i denne sårbare tiden.

Fylkesmannen vurderer det som lite sannsynlig at omsøkte arbeider, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for marint naturmiljø. Videre er tiltaksområdet lokalisert i et område som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, det er derfor ikke sannsynlig at tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet.

På bakgrunn av samfunnsnyttene, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Videre forutsetter vi at eventuelle undersjøiske ledninger og rør i området er kartlagt og hensyntatt.

Støy

Fylkesmannen vil stille krav til at støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk ikke skal overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016). Vi vil også sette krav om at arbeidene ikke kan foregå på nattestid (mellom kl 23.00 – 07.00) av hensyn til naboer.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Fylkesmannen har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene. Fylkesmannen har under gjort en vurdering av mulighet for avbøtende tiltak som skal hindre negative konsekvenser som følge av arbeidene, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket av tiltaket. Utfylling i sjø i dette området vil kunne føre til oppvirvling og spredning av forurenset sediment, samt spredning av sprengsteinspartikler. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for midlertidig forringelse av vannforekomsten, men at denne vil kunne minimiseres ved at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad datert 07.09.2018, samt opplysninger fremkommet under behandling av saken.

Tiltakshaver må dekke kostnadene ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Kulimport Eiendomsutvikling AS tillatelse til mudring i sjø ved Kulimportkaien, eiendom 22/365 i Stavanger kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 46 500 m³ sprengstein i sjø, som samlet vil berøre et sjøbunnareal på ca. 9 300 m². I tillegg omfatter tillatelsen tildekking med ca. 1050 m³ sand. Mudring tillates dersom dette arbeidet er nødvendig for å sikre stabilitet.

Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Generelle vilkår

- 1.1. Kulimport Eiendomsutvikling AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen.
- 1.2. Tiltakshaver er også ansvarlig for å gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene i sjø starter.
- 1.3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.

- 1.4. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016). Arbeider på nattestid (mellom 23.00 og 07.00) tillates ikke.
 - 1.5. Arbeidende skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene og for å minimere risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø.
2. Vilkår for utfyllingsarbeidene
- 2.1. Før oppstart av utfyllingsarbeidene skal sjøbunnen i tiltaksområdet ryddes for søppel. Søppel leveres til godkjent mottak.
 - 2.2. Det må iverksette tiltak for å hindre spredning av forurensning fra eksisterende grunn til sjø. Valg av løsning (2.2.1 eller 2.2.2) skal sendes til Fylkesmannen. Dokumentasjon av gjennomført tiltak skal sendes til Fylkesmannen sammen med sluttrapport (vilkår 6.1).
 - 2.2.1. All forurensning i tilstandsklasse IV eller V må fjernes fra eksisterende grunn i henhold til tillatelse fra Stavanger kommune til tiltak i forurenset grunn. Tiltaket må gjennomføres i forkant av utfylling i sjø. Eller;
 - 2.2.2. Eksisterende grunn skal tettes mot utlekking til sjø. Tetting må skje i forkant av eller samtidig som utfylling i sjø.
 - 2.3. Før arbeidene i sjø påbegynnes skal det monteres en partikkelbarriere/siltgardin rundt tiltaksområdene. Barrieren skal være montert på bunnen slik at partikkelspredning ut av tiltaksområdet ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell inspeksjon av barrieren for å sikre at den fungerer etter hensikten. Inspeksjonen skal loggføres. Barrieren skal ikke demonteres før 10 dager etter at arbeidene er avsluttet. Siltgardin leveres til godkjent mottak.
 - 2.4. Før anleggsarbeidene starter, må virksomheten ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks dersom det viser seg at arbeidet bidrar til partikkelspredning. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor siltgardinen arbeid i sjø stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.
 - 2.5. Alle bunnområder med sedimenter skal før utfylling tildekkes med et minimum 0,3 meter tykt lag av sand for å hindre oppvirvling og spredning av forurensete bunnsedimenter. Tildekkingsmassene skal tilfredsstillende kravene i Miljødirektoratets veileder M-411/2015 «Testprogram for tildekkingsmasser – forurenset sjøbunn», og kvaliteten på tildekkingsmassene skal kontrolleres fortløpende. Tildekkingsmassene skal legges ut til minimum 5 meter utenfor fyllingsfoten. Det skal foreligge dokumentasjon på sandlagets tykkelse før utfylling med sprengsteinsmasser.
 - 2.6. Det er tillatt å bruke rene masser fra sykehustomten (eller tilsvarende masse) til utfylling i sjø. Produktene som må brukes ved utvinning av massene og blir til avfall i massene etter sprengning, skal inneholde minst mulig plast på vektbasis. Dette gjelder skyteledninger/tennsatser. Fylkesmannen tillater utfylling med masser med mindre mengder rester av plast, under forutsetning at det er skyteledninger som synker.

- 2.7. Det skal gjennomføres tiltak for å hindre spredning av annet plastavfall til sjø. Dersom det oppdages spredning av plastavfall til sjø må arbeidet stanses, og tiltak iverksettes umiddelbart. Eventuelt flytende plastavfall skal samles og mengde loggføres.
- 2.8. Under arbeidet og etter fullført arbeid skal fyllingsfot undersøkes for plastavfall. Plast som ikke har fulgt med sprengssteinsmassene som forutsatt ved utlegging, skal fjernes fra tiltaksområdet. Det skal føres logg over oppsamlet mengde.
- 2.9. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingene under og etter avsluttet arbeid. Ferdig fyllingskråniger skal sikres mot utrasing ved plastring med stein.
- 2.10. Utfylling i sjø i området beskrevet som «Del 1» i tegning 870 (13.02.2020) er ikke tillatt før utfyllingsområdet er endelig planavklart.

3. Vilkår for eventuelle mudringsarbeid

- 3.1. Mudring er tillatt dersom dette vil sikre stabilitet av utfyllingen. Eventuelt mudringsarbeid skal loggføres.
- 3.2. Mudringsarbeidene skal utføres innenfor en siltgardin slik det er beskrevet i vilkår 2 av denne tillatelsen.
- 3.3. All overskuddsmasse fra mudring skal leveres til godkjent mottak og skal dokumenteres i sluttrapport.
- 3.4. Avvanning av eventuelle muddermasser skal utføres på en forsvarlig måte med sikring mot utlekking av partikler (innenfor siltgardin). I det tilfelle ferdig avvannet masse skal mellomlagres på land før utkjøring til deponi, må massene sikres mot utlekking av partikler og avrenning.

4. Etterkontroll

- 4.1. Det skal gjennomføres etterkontroll av utfyllingsområdet for å sikre at det har ikke vært en rekontaminering av ny sjøbunn med forurensning fra kilder på land.

5. Varsling

- 5.1. Før anleggsarbeidene starter må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning.
- 5.2. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.

6. Rapportering og varighet

- 6.1. Når arbeidet er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt.

Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Fylkesmannen innen 6 uker etter avsluttet arbeid.

6.2. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene i forbindelse med utfylling i sjø ved Kulimportkaien, eiendom 22/365 i Stavanger kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 29 i forurensningsforskriften. Fylkesmannens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 5 jf. forurensningsforskriften § 39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser*. Kulimport Eiendomsutvikling AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 66 600,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden om endring av tillatelse. Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtak blir gjort. Eventuelle merknader til varsel om fastsetting av saksbehandlingsgebyr sendes Fylkesmannen innen 3 uker fra varselet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Klageadgang

Dette vedtaket kan klages på til Miljødirektoratet av berørte parter innen 3 uker etter at de er blitt gjort kjent med vedtaket. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Kirsten Redmond Kristiansen
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
TEKNACONSULT AS	Luramyrveien 25A	4313	SANDNES
Bane NOR SF	Postboks 4350	2308	HAMAR
SWECO NORGE AS	Postboks 80 Skøyen	0212	OSLO
SKANSKA EIENDOMSUTVIKLING AS	Postboks 1175 Sentrum	0107	OSLO
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund